UUTISET

Jos saa isomman saaliin, se laitetaan sellaiseen kuntoon, että voi viedä äidille ja sanoa, että tee tästä ruokaa. **TOIMINNANJOHTAJA MARKKU MYLLYLÄ, KALATALOUDEN KESKUSLIITTO**

Cioloşille veikkaillaan jatkokautta maatalouskomissaarina

Maatalouspolitiikkaa seuraavan Agra Facts -lehden mukaan Dacian Cioloşilla on takanaan Romanian hallituksen tuki, mikäli maalle tarjotaan maatalous-, alue- tai kehityskomissaarin paikkoja.

EU/LIEVEN CREEMERS

Romanialainen Dacian Cioloş oli viime kerralla yllätysnimi maatalouskomissaariksi. Ranskassa maatalousalaa opiskellut puutarhatalousinsinööri on puhunut innolla viherryttämisen ja maataloustukien hyväksyttävyyden puolesta.

BRYSSEL (MT)
EU:n nykyisen maatalouskomissaarin **Dacian Cioloşin** arvioidaan olevan vahvin ehdokas myös seuraavaksi maatalouskomissaariksi.

Romanialainen Cioloş itse kertoi kiinnostuksestaan jatkokaudelle pari viikkoa sitten epävirallisen maatalousministerikokouksen yhteydessä Ateenassa.

”Olen kiinnostunut toisesta kaudesta, mutta se riippuu eurovaalien tuloksesta, uuden komission puheenjohtajasta ja ennen muuta Romanian hallituksesta”, hän sanoi.

Maatalouspolitiikkaa seuraavan Agra Facts -lehden mukaan Cioloşilla on takanaan Romanian hallituksen tuki, mikäli maalle tarjotaan maatalous-, alue- tai kehityskomissaarin paikkoja. Ranskassa maatalousalaa opiskelleen Cioloşin arvellaan itse olevan kiinnostunein jatkamaan nykyisessä tehtävässään.

De Castrolla tuskin mahdollisuuksia

Toisena mahdollisena komissaarikandidaattina on väläytelty Espanjan entistä maatalousministeriä **Miguel Arias Cañetea**. Espanjan arvellaan kuitenkin tavoittelevan talous- tai kauppapolitiikkaan liittyvää salkkua.

Pitkään spekulaatioissa roikkuneella EU-parlamentin maatalousvaliokunnan puheenjohtajalla, italialaisella **Paolo De Castrolla** ei sen sijaan uskota olevan mahdollisuuksia salkkuun. Lehtitietojen mukaan Italian komissaaripaikka on jyvitetty ex-pääministeri **Enrico Lettalle**.

Veikkailuissa maatalouskomissaarin salkkua on esitetty myös Irlannin nykyiselle ympäristöministerille **Phil Hoganille**.

Esityksen salkkujaosta tekee EU-vaalien jälkeen valittava uusi komission puheenjohtaja. Sen jälkeen jokaisen jäsenmaan hallitus valitsee haluamansa henkilön komissaariksi.

Parasta ennen -merkinnät syyniin

Maanantaina kokoontuneet EU:n maatalousministerit ilmaisivat tukensa torjunta-aineiden ”vähäiselle käytölle”.

Käytännössä kyse on esimerkiksi vihannesten ja erikoiskasvien tuotannossa tarvittavista räätälöidyistä torjunta-aineista. Ministerit haluavat perustaa EU:n laajuisen yhteistyöelimen, joka tukisi torjunta-aineiden kehitykseen ja käyttöön liittyvää tutkimusta.

Hollanti ja Ruotsi vaativat mahdollisuutta poistaa elintarvikkeista parasta ennen -merkinnät, jotta käyttökelpoisia elintarvikkeita ei heitettäisi turhaan roskiin.

Terveyskomissaari **Tonio Borgin** mukaan komissio on valmis kasvattamaan listaa tuotteista, joissa merkintää ei tarvita.

Tutkimusten mukaan jopa puolet kuluttajista sekoittaa keskenään parasta ennen- ja viimeinen käyttöpäivä -merkinnät.

Parasta ennen -päivämäärä ei tarkoita, etteikö tuotetta voisi sen jälkeen edelleen turvallisesti syödä.

Syömäkelpoista ruokaa heitetään EU-maissa roskiin 90 miljoonaa tonnia vuodessa. Luvun pelätään kasvavan vuoteen 2020 mennessä 126 miljoonaan tonniin, ellei mitään tehdä.

Ei tiukennuksia eläinkuljetuksiin

Borgin mukaan komissio ei suunnittele eläinkuljetusten aikarajoitusten tiukentamista. Asia nousi pöydälle jälleen kerran Hollannin ja Ruotsin vaatimuksesta.

Komissio haluaa varmistaa, että edes nykyisiä eläinkuljetusten sääntöjä noudatettaisiin, ennen kuin suunnitellaan uusia. Suomi on vastustanut eläinkuljetusten aikarajan tiukentamista kahdeksaan tuntiin.

Ministerit antoivat myös tukensa EU-komission viime syksynä julkaisemalle metsästrategialle. Siinä korostetaan metsien taloudellista merkitystä maaseutualueille ja painotetaan, etteivät kestävän metsänhoidon kriteerit saa aiheuttaa turhia kustannuksia metsänomistajille.

NIKLAS HOLMBERG

KOMMENTTI

Cioloş olisi turvallinen valinta

Eurovaalien alla alkaa aina kiihkeä komissaarispekulaatio.

Viljelijän kannalta maailman tärkein poliitikko on EU:n maatalouskomissaari.

Nyt näyttää, että romanialaisella **Dacian Cioloşilla** olisi mahdollisuudet jatkokauteen.

Yleinen arvio on, että hän on selviytynyt kaudestaan kohtuullisesti. Mikään tahtopoliitikko hän ei ole. Monien mielestä Cioloş antoi liikaa periksi jäsenmaiden ja meppien toiveille. Toisaalta hän ajoi läpi viherryttämisen, vaikka lopputulos näkyykin lähinnä paperilla.

Kotiinpäinvetona voi pitää pikkutilojen könttätukijärjestelmää, josta hyötyvät varsinkin Romanian miljoonat pienviljelijät.

Cioloş olisi turvallinen vaihtoehto. Tuskin hän heti alkaa repimään auki cap-uudistusta, jonka on itse juuri vienyt läpi.

Suomen kannalta hän on ollut asiallinen neuvottelukumppani, joka on ollut valmis hakemaan ongelmiin käytännöllisiä ratkaisuja.

NIKLAS HOLMBERG

PÄIVÄN KYSYMYS

Nappaako koululaisia kalastus?

Tänään järjestetään koululaisille ympäri Suomea kalastuspäivä. 4–6-luokkalaiset koululaiset tutustuvat kalastamiseen, kalastukseen, kaloihin ja perkaamiseen yli 30 paikkakunnalla.

Nappaako kalastus koululaisia kalastuspäivänä, Kalatalouden keskusliiton toiminnanjohtaja Markku Myllylä?

Kyllä kalastaminen kiinnostaa. Koululaisten määrä on vaihdellut 10 000:n ja 17 000:n välillä, paljon säästä riippuen. Parhaimmissa paikoissa on yli 1 000 koululaista. Eniten taitaa olla Joensuussa, noin 2 000.

Tapahtuma on järjestetty toistakymmentä kertaa.

Iso osa koululaisista on kalastanut, ja se kiinnostaa yleensä 10–12-vuotiaaksi asti. Sitten tulee muuta mieleen ja kalastus unohtuu. Kolmenkympin korvilla alkaa kalastus taas kummasti kiinnostaa.

Koululaiset pääsevät ongelle, tuleeko kalaa?

Kyllä yleensä ainakin sen verran, että koululaiset näkevät eri lajeja. Jos saa isomman saaliin, se laitetaan sellaiseen kuntoon, että voi viedä äidille ja sanoa, että tee tästä ruokaa.

Meillä on kalankäsittelynäytöksiä, mutta kalan saa perata itsekin. Kyllä tuon ikäisillä jo pysyy sakset tai puukko käsissä.

AIMO VAINIO

EU avaa sokerin tuontia

BRYSSEL (MT)
EU avaa sokerin tuontia unionin ulkopuolisista maista teolliseen käyttöön.

Jäsenmaiden edustajat päättivät viime viikolla maatalouden hallintokomiteassa avata 400 000 tonnin vuotuisen tuontikiintiön EU:n ulkopuolelta tuotavalle sokerille seuraaviksi kolmeksi vuodeksi.

Päätöksen tavoitteena on pitää huolta sokeria käyttävän teollisuuden kilpailukyvystä maailmanmarkkinoilla.

Tuontilisenssejä voivat lokakuun alusta lähtien hakea sokeria teollisiin tarkoituksiin käyttävät yritykset. Tuontilisenssien myöntäminen päättyy 2017, kun EU:n sisäiset sokerin tuotantokiintiöt lakkaavat.

NIKLAS HOLMBERG

TVO hakee jatkoaikaa Olkiluoto neloselle

Elinkeinoministeri **Jan Vapaavuori** (kok.) haluaa varmuutta Olkiluodon neljännestä ydinvoimalasta, jotta sen rakentaminen saa jatkoaikaa.

Teollisuuden Voima pyysi tiistaina lisäaikaa aloittaa seuraavan ydinvoimalan rakentaminen. Olkiluoto kolmosta ei ole saatu vielä valmiiksi.

Pyyntö on viidestä lisävuodesta. Vapaavuori ennakoi, ettei jatkoaika rakentamisluvalle voi olla enää näin pitkä.

”Mikäli jatkoaika päädytään myöntämään”, ministeri varaa.

Valtioneuvosto myönsi Olkiluoto neloselle luvan kesällä 2010. Periaatepäätös raukeaa ensi vuoden heinäkuussa, jos rakentamislupaa ei haeta ennen sitä.

Kyse on Vapaavuoren mukaan uudesta tilanteesta kuten Fennovoiman tapauksessa Pyhäjoelle. Ydinenergialaki ei anna suoraa vastausta.

Hallitus arvioi, onko Olkiluoto nelonen vielä yhteiskunnan kokonaisedun mukainen. Eduskunta hyväksyy jatkoajan. Oikeuskansleria konsultoidaan.

Posiva täydensi tiistaina ministeriölle omaa hakemustaan, jolla laajentaisi laitosta koteloida ja loppusijoittaa Olkiluoto nelosen ydinpolttoainetta.

Fennovoiman ydinvoimalasta hallitus on siirtämässä päätöstä loppukesään. Aamulehden uutinen perustuu hallituslähteisiin.

Ydinvoimalan täydennyshakemus repii hallitusta. Vihreät vastustavat sitä. Hallituksen päätöstä on luvattu kesäkuussa ja vientiä eduskuntaan heti syksyllä.

JUHANI VIITALA

MATTI RONKAINEN

Unto Ignatius ja muut Kuusjärven seudun maanomistajat vastustavat uutta kaivoshanketta.

Maanomistajilta jyrkkä ei kaivokselle Joensuun itäpuolella

JOENSUU
Joensuuhun kuuluva Kuusjärven kylä vastustaa yksituumaisesti seudun kaivoshanketta.

”Meidän metsät, 90 hehtaaria, ovat valtausalueella, kasvavat ja ovat hoidettuja. Karja on pantu pois ja keskitytty metsätalouteen. Ajatus on, että toinenkin sukupolvi saisi elannon metsistä”, kertoo **Unto Ignatius** 200 vuotta vanhan talonsa pihalla.

Uhkan Ignatiuksille ja muille asukkaille on tuonut malminetsintäyhtiö Magnus Minerals. Se hakee valtausta noin 430 hehtaarin alalle, joka sijaitsee noin 40 kilometriä Joensuusta itään Ilomantsintien molemmin puolin.

Yhtiö arvelee, että seudun moreenissa ja kallioissa on kuparia ja kultaa louhittavaksi ja rikastettavaksi.

Outokumpu Oy tutki aluetta 1970–90-luvuilla ja päätyi siihen, ettei esiintymää kannata hyödyntää.

”Koneilla porasivat silloin. Tässäkin kävivät ja sanoivat, ettei siellä ole kuin rikkikiisua, eikä ole aihetta jatkaa”, Ignatius muistaa.

Kylällä ihmetellään, mistä kuparia ja kultaa olisi tullut.

Maanomistajien suurin huoli on Kuusjärven kohtalo. Vesi oli pitkään pilalla 1900-luvun alussa toimineen Otravaaran rikkikiisukaivoksen ja sen sivukivikasojen päästöistä.

Otravaaran kaivos lopetettiin jo vuonna 1924, mutta järven vettä pilanneet päästöt saatiin kuriin vasta 2009, kun elykeskus kunnosti kaivosalueen.

”Kalastusalue pani kunnostuksen alulle. Nyt järven tila on kohentunut. Sinne on istutettu kuhaa, siikaa ja muikkua”, Ignatius tietää.

Kaivokselle ei löydy seudulta puolustajia. Valtausalue koostuu yhteensä 31 tilasta, mutta asukkaiden keräämässä Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesille osoitetussa mielipiteessä, jolla valtausta vastustetaan, on 67 tilan rekisteritiedot.

MATTI RONKAINEN

SUVI NIEMI

Ensihoitoesimies Heikki Pietilä ja ensihoitaja Marjo Avelin Med Groupilta esittelevät perustason ambulanssia.

MARKKU VUORIKARI

Niillä Pohjois-Pohjanmaan paikkakunnilla, joilla yöambulanssi lakkautetaan, on vuosittain yöaikaan yli 5 500 ensihoitotehtävää. Jatkossa hoito kiidätetään naapurikunnista.

Pohjois-Pohjanmaa karsii yöambulansseja maaseutukunnista

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri aikoo lakkauttaa kahdeksan yöaikaista ambulanssia maaseutukunnissa. Potilaan luokse pääsy voi viivästyä.

Ainakin yhden yöaikaisen ambulanssin päivystys päättyy Pudasjärvellä, Pulkkilassa, Rantsilassa, Haapavedellä, Sievissä, Vihannissa, Oulaisissa ja Kalajoella.

Päätös tehdään maanantaina. Sen paljasti MT:lle ensihoitopalveluja tarjoavan Med Groupin varatoimitusjohtaja **Ali Omar**.

Kuntiin, joissa yöambulanssi lakkautetaan, apua lähetetään tarvittaessa naapurikunnista.

Omarin mielestä on huolestuttava suuntaus, että sairaanhoidon resursseja keskitetään kasvukeskuksiin.

”Sairaanhoitopiiri haluaa keskittää ja säästää ensihoitopalveluissa. Tarve potilaiden hoitoon on kuitenkin sama kuin ennen”, hän toteaa.

”Osa tehtävistä pystytään hoitamaan vierekkäisistä kunnista, mutta liian tiukkaan ei pitäisi laskea. Jos tulee monta kriittistä potilasta samanaikaisesti, ambulansseja ei ole riittävästi.”

Jos esimerkiksi Kalajoelta kuljetetaan potilas Ouluun, edestakaiseen matkaan menee neljä tuntia. Ambulanssi on sen ajan poissa resursseista.

”Kaupungeissa pärjätään suhteessa vähemmällä määrällä autoja, koska kuljetusmatkat ovat lyhyet”, Omar selittää.

”Palvelu paranee”

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin johtajaylilääkäri **Aino-Liisa Oukka** kiistää lakkautukset.

”Kyseessä on toimintatavan muutos. Ensihoidon palvelu paranee.”

Maakunnassa on ollut ambulansseja, joilla on yöaikaan 15 minuutin lähtövalmius. Jatkossa niitä on vähemmän, mutta autot ovat välittömässä valmiudessa, jolloin ne pääsevät heti liikkeelle.

Omarin mukaan asiassa ei ole mitään epäselvää. Yöaikaan ambulansseja on jatkossa kahdeksan vähemmän.

Yrittäjät vähentyneet

Ambulanssiyrittäjien määrä on vähentynyt muutamassa vuodessa noin neljäsosaan (MT 9.12.2013). Syy siihen on vuonna 2011 muuttunut terveydenhoitolaki, joka siirsi vastuun ensihoidosta kunnilta sairaanhoitopiireille.

Med Group on yksi suurimmista yksityisistä ambulanssiyrityksistä Suomessa. Se on kasvanut viime vuosina ostamalla pieniä yrityksiä, joilta loppui tai vähentyi työt uudistuksen takia.

Omar näkee tilaajan vaihdoksessa myös hyviä puolia: ”Kunnissa ensihoidon osaaminen oli ohutta. Sairaanhoitopiirit ovat kiinnostuneita kehittämään ensihoitoa. Laatu on nyt yhtenäisempää kuin ennen.”

SUVI NIEMI

Yhä useampi jää syrjään työstä

Työvoiman ulkopuolelle ja piilotyöttömiksi on jäänyt entistä enemmän ihmisiä, kertoo Tilastokeskus.

Työvoiman ulkopuolella on runsaat 1,4 miljoonaa ihmistä, mikä on 25 000 enemmän kuin vuosi sitten. Piilotyöttöminä oli huhtikuussa 115 000 ihmistä, mikä on 3 000 vuodentakaista enemmän.

Työnhakijoiden määrä nousi parilla tuhannella ihmisellä 241 000 työnhakijaan. Työttömyysaste kohosi 9 prosenttiin. Viime vuonna se oli 8,8.

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan työttömiksi työnhakijoiksi oli huhtikuussa rekisteröitynyt 307 000 henkilöä, lähes 30 000 enemmän kuin vuosi sitten.

STT

OIKAISU

Sankelon nimi vaihtunut

Kansanedustaja **Janne Sankelon** (kok.) nimi oli maanantain MT:ssä lipsahtanut virheellisesti Janne Sonkeloksi. Sankelo on myös kokoomuksen varapuheenjohtaja.

Toimitus pahoittelee virhettä.

MT

OIKAISU

Teivo on Ylöjärvellä

Maanantain MT:ssä Teivon ravirata oli kartalla sijoitettu Tampereelle. Oikea paikkakunta on Ylöjärvi.

MT

TALOUDESTA LYHYESTI

Palvelut orastavat hidasta kasvua

Palveluyritysten liikevaihto kasvoi alkuvuonna kaksi prosenttia. Tuotanto nousi prosentin vuoden takaisesta. Työllisyys pysyi ennallaan. Lähikuukaudet näyttävät piristymistä.

Palvelualojen työantajajärjestö Palta näkee hyvää tietojenkäsittelyssä, verkkokaupassa ja peliteollisuudessa. Kuljetusala kärsii viennin ongelmista. Televiestinnän alamäki pysähtyi.

Mediatalo aikoo joka viidennelle potkuja

Ruotsinkielisiä päivälehtiä julkaiseva KSF Media aloittaa yt-neuvottelut. Vähennystarpeeksi arvioidaan enintään 50 työntekijää. Yhtiö työllistää kaikkiaan 250 henkilöä.

KSF Media perustelee yt-neuvotteluja kaupallisen median rakennemuutoksella. Lehtitilaukset ja ilmoitusmyynti ovat vähentyneet jyrkästi.

Mediatalon lehtiä ovat muun muassa Hufvudstadsbladet, Västra Nyland ja Borgåbladet. Loviisan Sanomien toimitusta yt-neuvottelut eivät koske.

Opetushallitus yt-neuvottelee

Opetushallitus tavoittelee yt-neuvotteluilla 3,6 miljoonan euron vuosittaisia säästöjä ensi vuodesta alkaen. Talousarvionsa virasto ylittää 2,8 miljoonalla eurolla.

Yt-neuvottelut koskevat opetushallituksen koko 300 työntekijän henkilöstöä. Vähennystarpeeksi arvioidaan 60 työntekijää.

Sopeutusta perustellaan opetushallituksen heikolla taloustilanteella. Opetusministeriö ei suostu lisäämään määrärahaa.

Kiinteistövälittäjä tienaa 52 000 euroa

Kiinteistönvälittäjä ansaitsee keskimäärin 52 000 euroa vuodessa. Kolmasosa paiskii 50-tuntista työviikkoa ja loput 40-tuntista työviikkoa.

Kiinteistövälitysalan keskusliitto teetti tutkimuksen ammattikunnasta.

Toimitusjohtaja **Jukka Malila** sanoo, etteivät supliikki, uusi puku ja kiiltävät kengät alalla riitä.

Kiinteistönvälittäjistä 12 prosentilla on tutkinto korkeakoulusta.

Ammattikorkeakoulukoulun on käynyt 18 prosenttia. Ensi vuonna vaaditaan välittäjätutkinto puolella yrityksen henkilöstöstä.

Kemira sopi kartellikorvauksia

Kemikaaliyhtiö Kemira on sopinut korvauksista, jotka liittyvät vanhoihin syytöksiin vetyperoksidikartellista. Yhtiö maksaa 18,5 miljoonaa euroa korvauksia ja oikeudenkäyntikuluja.

Vahingonkorvauskanne perutaan.

EU-komissio arvioi kuusi vuotta sitten, että Kemiran omistukseen sittemmin siirtynyt Finnish Chemicals syyllistyi kilpailurikkomuksiin vuosina 1994–2000.